

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๕๗ - ๘๗๖๐/๒๕๖๑ (คดีเกี่ยวกับเลิกจ้างไม่เป็นธรรม)

เรื่อง นายจ้างประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างร้ายแรงถึงขนาดบริษัทแม่ล้มละลาย จึงต้องลดต้นทุนโดยลดจำนวนพนักงานหลังจากลดกะทำงานจาก ๒ กะ เหลือ ๑ กะ ขยายเวลาหยุดกิจการชั่วคราวตามมาตรา ๗๕ ใช้โครงการสมัครใจลาออกและไม่ครบจำนวนที่ต้องการ จึงกำหนดหลักเกณฑ์คัดเลือกพนักงานเพื่อเลิกจ้าง คือ (๑) โทษทางวินัย (๒) สถิติการลา (๓) อายุงานน้อยกว่าออกก่อน มิได้กลั่นแกล้งหรือเลือกปฏิบัติ แม้หลังจากนั้นปีเศษกิจการดีขึ้น ได้รับเงินกู้ก็ตาม แต่หากไม่รีบดำเนินการแต่ต้น อาจล้มเลิกกิจการไปก็ได้ การเลิกจ้างจึงไม่เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม

คดีนี้โจทก์ทั้งห้าฟ้องว่า โจทก์กับพวกเป็นลูกจ้างจำเลย โจทก์ที่ ๑ - ๓ และโจทก์ที่ ๕ เป็นลูกจ้างจำเลยในระดับหัวหน้างาน ต่อมาวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ จำเลยเลิกจ้างโจทก์เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม ขอให้จำเลยจ่ายค่าเสียหายจากการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม แก่โจทก์ที่ ๑ เป็นเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๒ เป็นเงิน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ที่ ๓ เป็นเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และโจทก์ที่ ๕ เป็นเงิน ๓,๑๔๐,๔๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ศาลแรงงานภาค ๒ พิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยชำระค่าเสียหายจากการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม แก่โจทก์ที่ ๑ เป็นเงิน ๑๓๙,๘๖๐ บาท แก่โจทก์ที่ ๒ เป็นเงิน ๑๗๙,๘๖๕ บาท แก่โจทก์ที่ ๓ เป็นเงิน ๓๒๒,๙๕๒ บาท แก่โจทก์ที่ ๕ เป็นเงิน ๓๖๖,๓๘๗ บาท คำขออื่นให้ยก จำเลยอุทธรณ์

ศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยเป็นลูกจ้างบริษัทลูกของบริษัท A จำกัด ซึ่งมีสำนักงานในประเทศสหรัฐอเมริกาในการดำเนินกิจการในประเทศไทยได้รับเงินยืมจากบริษัทแม่จึงจะดำเนินการอยู่ได้ จนกระทั่งปี ๒๕๕๑ บริษัทแม่ตกอยู่ในภาวะล้มละลาย จึงไม่อาจให้ความช่วยเหลือแก่จำเลยได้ อีกทั้งระบบเศรษฐกิจของโลกตกต่ำลง ยอดการสั่งซื้อรถยนต์ที่ผลิตลดลงมาก ขาดสภาพคล่องในการผลิต รถยนต์ที่ผลิตแล้วไม่มีที่เก็บเพราะไม่อาจระบายสินค้าออกไปจากคลัง สถาบันการเงินในประเทศไม่ให้สินเชื่อ จำเลยจึงต้องลดต้นทุนโดย

- ๑) ลดกะทำงานจาก ๒ กะ เหลือ ๑ กะ
- ๒) ประกาศใช้มาตรการหยุดกิจการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๕
- ๓) เลิกจ้างลูกจ้างชั่วคราว เลิกจ้างลูกจ้างฝ่ายปฏิบัติการ
- ๔) ลดต้นทุนต่างๆ หลายด้าน แต่ก็ไม่อาจพยุงฐานะได้
- ๕) ดำเนินการเกี่ยวกับโครงการสมัครใจลาออก แต่มีผู้สมัครใจลาออกไม่ครบจำนวนที่ต้องการ
- ๖) จำเลยจึงกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกพนักงานเพื่อเลิกจ้างและขั้นตอนในการคัดเลือก ๓ หัวข้อ คือ

(๑) โทษทางวินัย

(๒) สติติการลา ซึ่งแบ่งเป็นลาป่วยมากกว่า ๑๐ วัน ขาดงานมากกว่า ๑ วัน ลาไม่ได้รับค่าจ้างตั้งแต่ ๑๐ วัน และใช้วันลาพักผ่อนเกินกว่า ๒ วันขึ้นไป

(๓) เกณฑ์อายุงานน้อยกว่าออกก่อน

เมื่อโจทก์ที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๕ เข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะต้องถูกเลิกจ้าง จำเลยจึงเลิกจ้างโดยจ่ายเงินตามกฎหมายกำหนด ทั้งพนักงานอื่นและพนักงานตำแหน่งกรรมการลูกจ้าง หรือเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานที่เข้าเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะต้องถูกเลิกจ้าง จำเลยก็เลิกจ้าง โดยจ่ายเงินตามกฎหมาย และได้ดำเนินการยื่นคำร้องขอเลิกจ้างเช่นเดียวกัน จำเลยมิได้กั้นแกล้ง หรือเลือกปฏิบัติ แม้หลังจากนั้น ๑ ปีเศษ กิจการของจำเลยดีขึ้นได้รับเงินกู้จากธนาคารภายในประเทศ แต่หากจำเลยไม่รีบดำเนินการแต่ต้น จำเลยอาจถึงกับต้องล้มเลิกกิจการไปก็ได้ การที่จำเลยเลิกจ้างโจทก์กับพวก จึงไม่เป็นการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรมตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน และวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๙ พิพากษากลับเป็นว่าให้ยกฟ้องโจทก์ที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๕

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน